

INSTRUMENTARUL CHIRURGICAL

În funcție de destinația pe care o au, instrumentele chirurgicale pot fi clasificate astfel:

A. **Instrumentar curent** - utilizat în cea mai mare parte a intervențiilor din chirurgia generală, cuprinzând:

1. instrumente tăioase;
2. instrumente pentru disecție;
3. instrumente pentru hemostază;
4. instrumente necesare manevrării țesuturilor;
5. instrumente necesare expunerii (îndepărtării planurilor incizate);
6. instrumente pentru sutură.

B. **Instrumentar special**, propriu fiecărei specialități chirurgicale (chirurgie viscerală, oftalmologie, ortopedie, neurochirurgie, chirurgie estetică, etc.).

Vom enumera în continuare instrumentarul curent utilizat în chirurgia generală:

1. Instrumente tăioase:

- bisturiul clasic alcătuit din mâner și lama fixă sau lamă detașabilă, de unică folosință;
- bisturiul electric, alcătuit din mâner și lamă (racordat la aparatul electric de electrocoagulare), este utilizat pentru incizia (și concomitent hemostaza prin electrocoagulare) a planurilor subcutanate; nu se utilizează pentru incizia tegumentelor;
- bisturiul ultrasonic - se folosește în chirurgia viscerală (hepatică), respectă structurile dense, conjunctive (vase, canale biliare, nervi, etc), incizând doar parenchimul organelor;
- cuțitul de amputație - utilizat pentru secționarea în bloc a planurilor moi periosoase, în cursul amputațiilor membrelor;
- foarfecele chirurgicale drepte sau curbe, cu vârful bont sau ascuțit - utilizat pentru secționarea planurilor (baza foarfecelui) și pentru disecția acestora (vârful foarfecelui); au lungimi diferite, în funcție de profunzimea la care este folosit;
- ferăstrăul tip lamă sau tip Gigli, utilizat pentru secțiunea țesutului osos;
- osteotomul și dalta utilizate pentru tăierea țesutului osos;

2. Instrumente pentru disecție și explorare:

- sonda canelată - utilizată pentru disecția și decolarea unor planuri în vecinătatea elementelor vasculare sau nervoase pentru a le proteja;
- stiletul butonat - utilizat pentru explorarea traiectului unei plăgi traumatice sau traiectul unei fistule;
- pensa în "L" (Overholt) utilizată pentru disecția și expunerea planurilor în profunzime;
- pense anatomice (fără dinți) lungi și scurte.

3. Instrumentar pentru hemostază

- pensa Péan dreaptă sau curbă, cu brațe scurte sau lungi, fără “dinți” la vârf; este utilizată pentru hemostază în țesuturile fine;
- pensa Kocher - dreaptă sau curbă, cu brațe scurte sau lungi, prezintă “dinți” la vârf; este utilizată pentru hemostază în țesuturile unde există riscul derapării;
- pensa Satinski - utilizată pentru hemostaza și expunerea în vederea suturii vaselor;
- pensa Dieffenbach sau pensa bull-dog utilizate pentru clamparea (pensarea) vaselor fără lezarea endoteliului;
- pensa Mosquito - prezintă dinți la vârf și este utilizată pentru hemostază fină;
- pensa Halsted - fără dinți este utilizată pentru hemostază fină;
- pensa Guyon - este pensa de pedicul renal.

4. Pense necesare manevrării țesutelor:

- pensa “en coeur” (în formă de inimă), folosită pentru prinderea și manevrarea țesuturilor, fără a le leza;
- pensa Chaput - are vârful în “dinți de șoarece” - folosită pentru prinderea aponevrozei, a tegumentelor, etc.;
- pensa Allis - seamănă cu precedenta dar are dinții fini, necesară pentru prinderea organelor cavitate cu pereți fini;
- pensa intestinală (de “coprostază”) - utilizată pentru clamparea diferitelor segmente ale tubului digestiv pentru a împiedica conținutul acestora să progreseze (spre zona de sutură);
- pensa Lane și pensa Line-Thomas - duble pense intestinale de coprostază care prezintă un sistem de cuplare pentru a menține două segmente digestive alăturate în vederea suturii;
- pense chirurgicale (cu dinți) - lungi și scurte.

5. Instrumente necesare îndepărtării planurilor incizate, în vederea expunerii unui organ, țesut, etc.:

- depărtătoare Farabeuf: lame încurbate la ambele capete (cu un capăt mai lat, celălalt mai îngust, pentru a putea fi adaptate la dimensiunile planurilor de îndepărtat);
- valve cu lame lungi sau scurte, înguste sau late, prevăzute cu mâner, sunt utilizate pentru a îndepărta organe sau țesuturi profunde în vederea expunerii unui organ sau țesut aflat în adâncime;
- depărtătoare autostatice - utilizate pentru a menține îndepărtate planurile parietale, în vederea executării operațiilor în profunzime: Finochietto, Gosset, Dartigues, Collin, Trelat (specul rectal), Cusco (specul vaginal), etc.

6. Instrumente pentru sutură:

- ace tip Hagerdon, rotunde sau triunghiulare;
- ace atraumatice cu fir montat de diferite dimensiuni;
- agrafe Michel, metalice, fixate cu o pensă specială tip Michel;
 - Mathieu (pentru sutura în suprafață);
- portace
 - Hegar (pentru sutura în profunzime);
- instrumente pentru sutura mecanică (automată);

- pense anatomice și chirurgicale utilizate pentru menținerea planurilor.

În completarea capitolului ilustrăm principalele instrumente folosite în chirurgia generală, preluate după APARATE ȘI INSTRUMENTE MEDICALE, (Editura Tehnică, București, 1956):

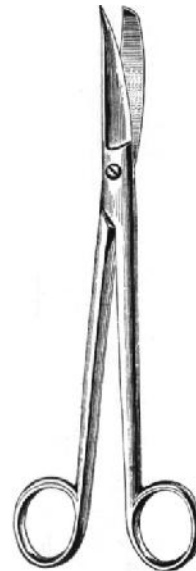
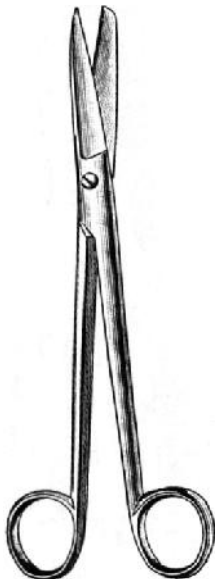
1. Instrumente tăioase:

Bisturiu chirurgical clasic

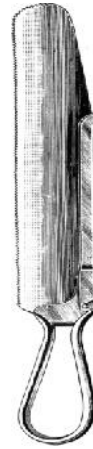
Cuțit de amputație

Foarfece drept

Foarfece curb

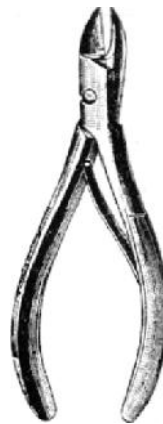

Fierăstrău: model Gigli

model Charriere,

cu dos mobil

Costotom

Chiuretă

Daltă dreaptă,

Daltă curbă

Clește de os

Clește ciupitor de os

2. Instrumente pentru disecție și explorare

Pensă anatomică

Pense chirurgicale

Sondă canelată

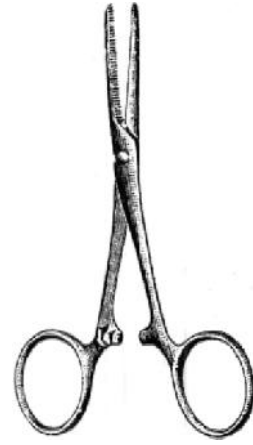
3. Instrumente pentru hemostază

Pense hemostatice Pean:

curbă

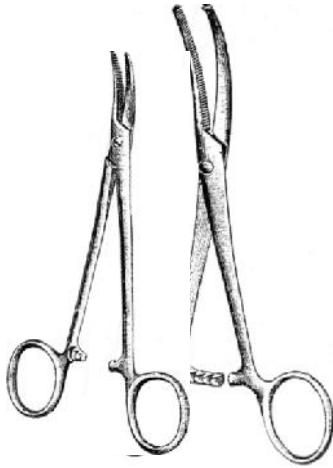

dreaptă

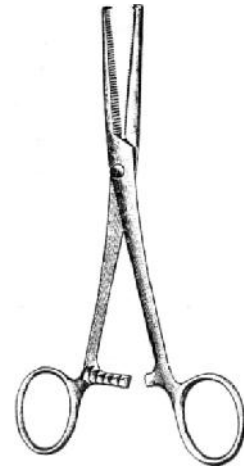

Pense hemostatice Kocher:

curbă

dreaptă

Pense hemostatice:

model Ochsner-Kelly

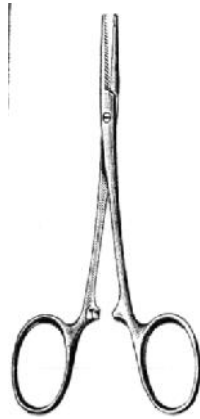

model Collin

Pensă Dieffenbach curbă

Pensă mosquito: dreaptă,

curbă

Pensă model Guyon, pentru pedicul renal

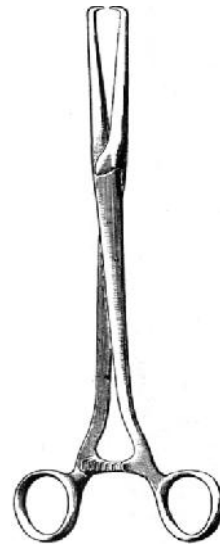
4. Pense necesare manevrării țesuturilor

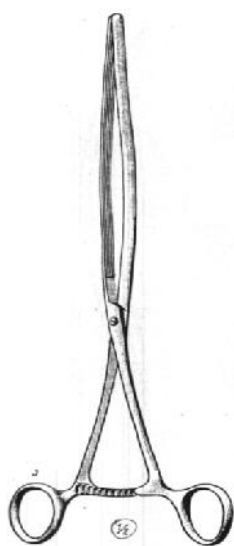
Pensă "en couer"

Pensă "în cadru"

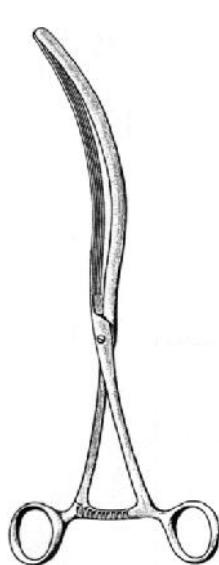

Pensă Alliss

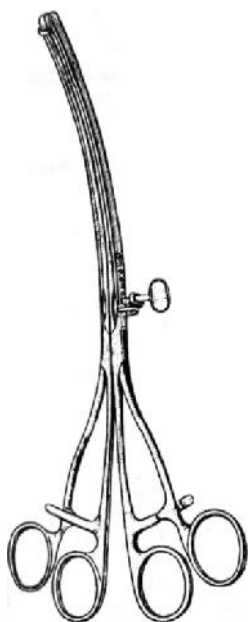

Pensă intestinală
(de coprostază)

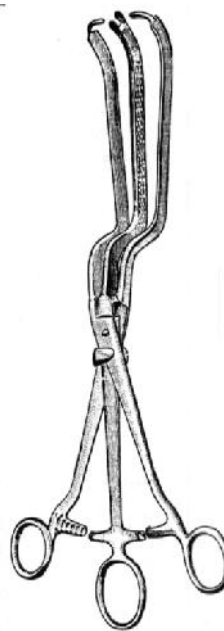
dreaptă

curbă

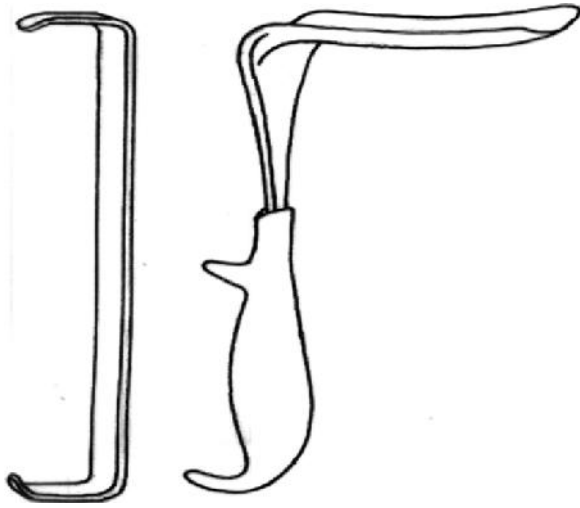

Pensă stomacală, model Lane

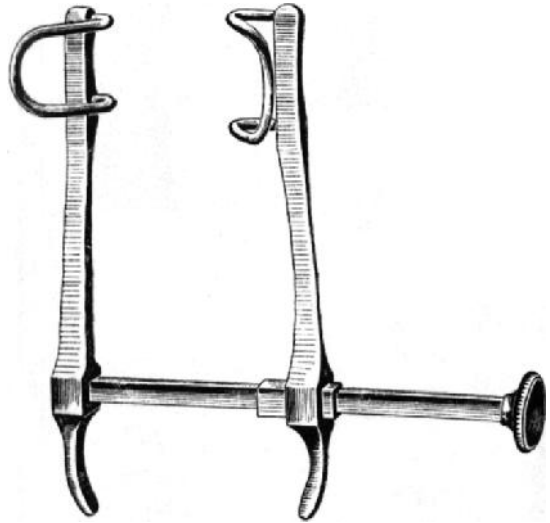
model Lynn-Thomas

5. Instrumente necesare îndepărtării planurilor incizate (depărtătoare)

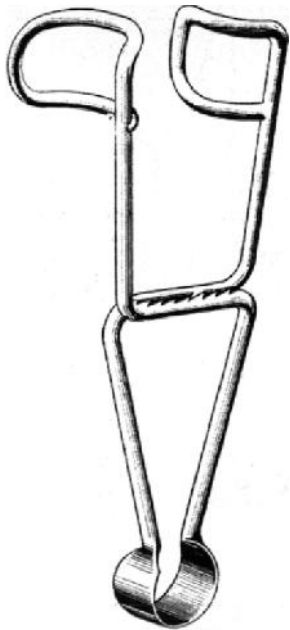

Depărtător abdominal Farabeuf

Valvă abdominală

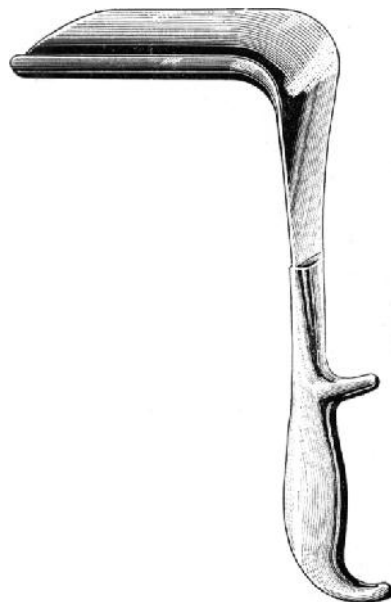
Depărtător abdominal, model Gosset

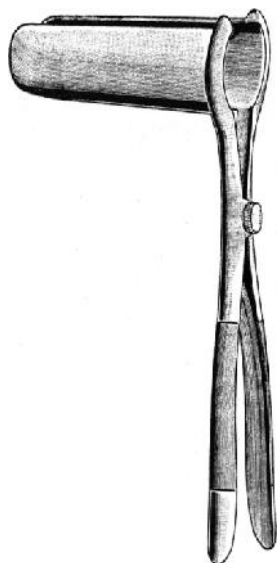
Depărtător abdominal, model Dartigues

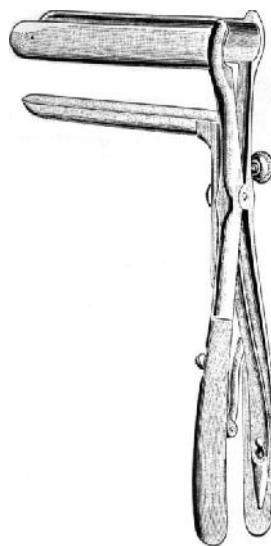
Depărtător de coaste, model Quervain

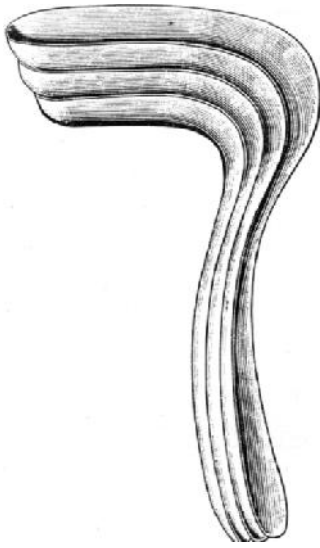
Valvă abdominală

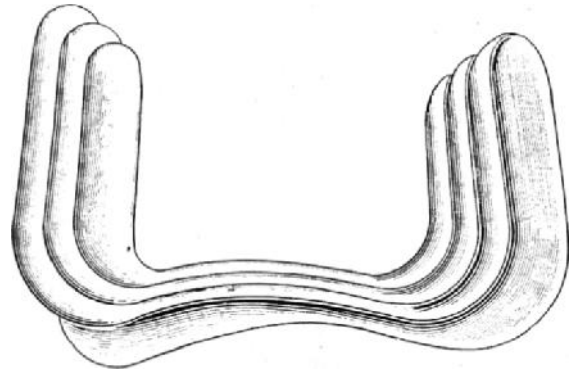
Specul anal bivalv, model Mathieu

Specul anal trivalv model Trelat

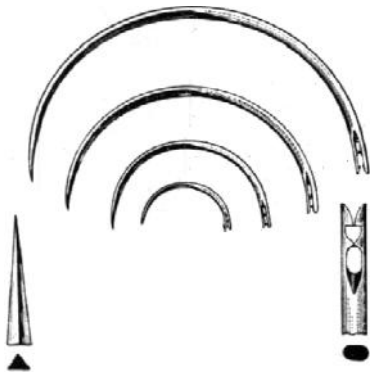

Valvă vaginală, model Kristeller

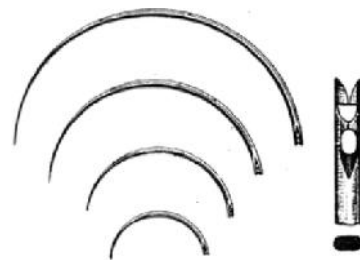

Valvă vaginală dublă, model Sims

6. Instrumente pentru suturi

Ace chirurgicale cu varf triunghiular
(pentru sutura pielii și mușchilor)

cu vârf rotund
(pentru sutura intestinală)

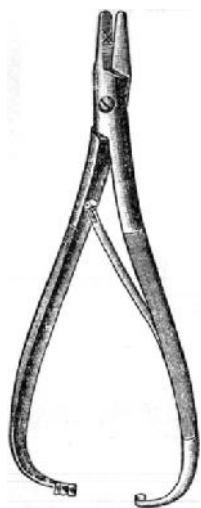
Ace intestinale drepte

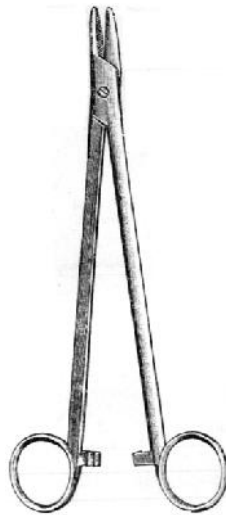
Pensă de aplicat

Agrafe Michel

Portac: model Mathieu

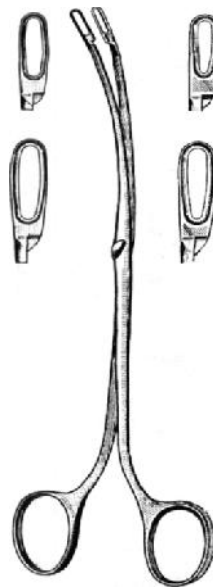

model Hegar

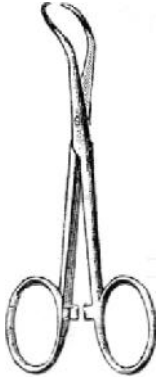

Ac Reverdin

Alte instrumente utilizate în specialitățile chirurgicale sunt:

Pensă pentru peritoneu, model Miculicz

Pensă pentru calculi biliari

Pensă pentru campuri, model Backhaus

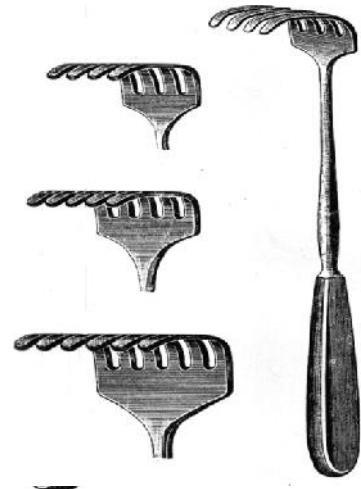

Pilă pentru os

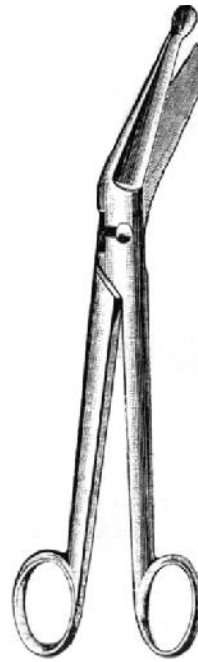
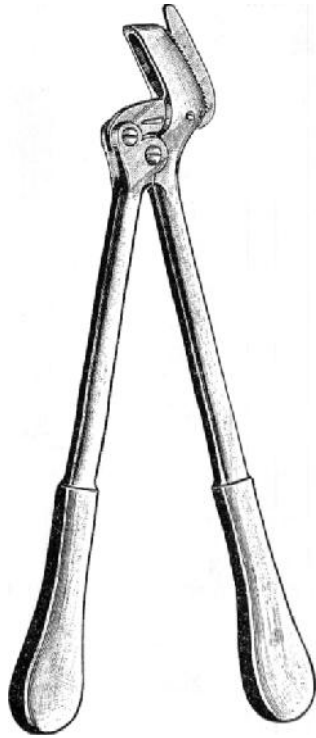
Depărtător: model Kocher,

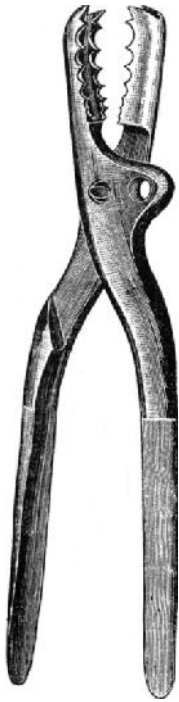
Pensă cărăbuș

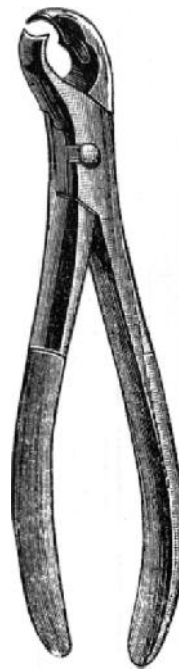
model Israel

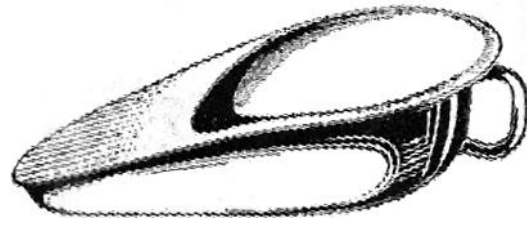
Foarfece pentru pansamente ghipsate

Clește de prins osul

Clește pentru oasele mainii

Bazinet

